

In dit document zijn de **duurzaamheidsambities** van het Dordthuis vertaald in **kansen** en **acties** om deze ambities waar te maken. De focus in dit document ligt op de inrichting van het Dordthuis maar er wordt ook concreetheid geboden voor de exploitatie.

DUURZAAMHEIDSTHEMA'S

We hebben de overkoepelende duurzaamheidsthema's gedefinieerd.

Circulariteit: we willen slimmer en duurzamer omgaan met de grondstoffen die gebruikt worden in en voor ons gebouw, inrichting en dienstverlening. Daarom zetten we in op verschillende circulaire principes vanuit de [R-ladder](#), waarbij we ons focussen op de bovenste 5 R-en (R0-R5). We denken na over wat we echt nodig hebben en maken zo veel mogelijk gebruik van secundaire en hernieuwbare grondstoffen. We denken aan de voorkant na over reparatie en onderhoud om levensduur te optimaliseren en over een aanpak voor na het einde van de levensduur om kringlopen te sluiten en afval te verminderen.

Klimaat: klimaatverandering is één van de grootste uitdagingen van onze tijd. We willen onze negatieve impact o.a. in de vorm van de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen daarom zoveel mogelijk beperken. In de exploitatiefase zetten we vooral in op het beperken van de milieu-impact in de keten, ook wel [verborgen klimaatimpact](#) genoemd (scope 3). Denk hierbij aan CO₂-uitstoot tijdens de productie en distributie van producten en diensten of het land-, water en pesticidengebruik voor het verbouwen van gewassen.

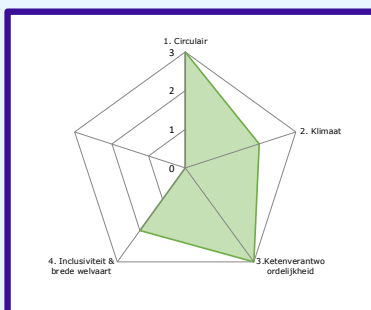

Ketenverantwoordelijkheid: ketenverantwoordelijkheid benaderen we in de breedste zin van het woord. We zijn ons bewust dat producten en diensten een weg hebben afgelegd voor dat ze ons gebouw betreden. We dragen zorg dat we in deze keten maximale positieve impact en minimale negatieve impact realiseren. Naast het thema klimaat kijken we daarbij ook naar *sociale* ketenverantwoordelijkheid om misstanden in de keten tegen te gaan. Denk aan het garanderen van goede arbeidsomstandigheden en een leefbaar loon. Daarnaast hebben we aandacht voor *lokaal* inkopen om korte ketens en daarbij lokale economische bedrijvigheid en een gezonde arbeidsmarkt te realiseren. Onder lokaal inkopen verstaan we bedrijven uit de Drechtsteden.

Inclusiviteit en SROI (Social Return on Investment): Dordthuis wordt van ons allemaal. We willen dat iedereen zich thuis voelt in een gezonde, groene, veilige en toegankelijke omgeving en kan participeren aan de maatschappij en arbeidsmarkt. Binnen dit thema focussen we ons op de invloedssfeer die we hebben op de sociale gemeenschap voor de generatie hier en nu (denk aan gezondheid, veiligheid en materiele welvaart). Latere generaties en impact ergens anders op de wereld komen terug in de thema's circulariteit, klimaat en ketenverantwoordelijkheid.

FLEXIBILITEIT wordt te allen tijde als randvoorwaarde meegenomen in de uitvragen en verbintenissen. Het doel daarvan is om innovatie en ontwikkeling ruimte te geven.

Ambitieweb inrichting Dordthuis

Niveau 3: Ambitueus	Niveau 2: Significant
<ul style="list-style-type: none"> Circulair Ketenverantwoordelijkheid 	<ul style="list-style-type: none"> Klimaat Inclusiviteit & SROI

KANSEN EN ACTIES

ALGEMEEN

Kennis | Om ervoor te zorgen dat de duurzaamheidsambitie van het Dordthuis gerealiseerd wordt is kennis belangrijk. Alle stakeholders van het Dordthuis zullen kennis over duurzaamheid vergaren én delen. Deze kennis wordt ingezet om samenwerkingen op zo'n manier te benutten dat er ruimte is voor duurzame innovatie. Hiervoor wordt:

- ✓ Een vaste functie voor duurzame bedrijfsvoering ingevuld worden.
- ✓ Veel aandacht besteed worden aan kennisoverdracht over duurzame doelstellingen en KPI's in contracten om deze echt te behalen.

Samenwerken | In het aangaan en beheren van leveranciersrelaties:

- ✓ Is flexibiliteit een randvoorwaarde om daarmee de expertise van de markt optimaal te benutten.
- ✓ Wordt een gezamenlijk groeipad uitgevraagd en opgesteld om invulling te geven aan de duurzame ambities van het Dordthuis.
- ✓ Wordt vooraf weloverwogen bepaald wat voor partner we zoeken.

Gedrag | Duurzaam gedrag doet volgen, daarom worden:

- ✓ Bestuurders worden actief geïnformeerd over de duurzaamheidskansen van het Dordthuis en de rol die zij daarin hebben.
- ✓ Bestuurders gebruiken hun voorbeeldfunctie om duurzaam gedrag van de partners maar ook de bezoekers te stimuleren.
- ✓ Zoals wij van onze samenwerkingspartners openheid verlangen geven wij zelf ook openheid van zaken als dit ten goede komt van het duurzaam resultaat.
- ✓ We gaan voorzichtig om met producten en materialen om hun levensduur te maximaliseren.

Aanpak | Om de grootste impact te maken op contracten met de meeste duurzaamheidspotentie voeren we de volgende acties uit:

- ✓ We stellen een aanbestedingskalender op en bepalen op basis van het afwegingskader de indeling in gouden, zilveren en bronzen aanbestedingen. De 8 gouden en dus meest impactvolle aanbestedingen ondersteunen we maximaal qua MVOI.
- ✓ We bepalen het startpunt per productcategorie en specifieke dienst door een nulmeting uit te voeren. Dit is het startpunt waar vanuit doelstellingen, kansen en acties worden opgesteld en uitgevraagd.
- ✓ We vertalen de duurzaamheidsthema's met toepassing van het [Ambitieweb](#) naar de specifieke dienst.
- ✓ We pakken quick wins.

KLIMAAT

De doelstelling 'Dordrecht klimaatneutraal in 2040' is gebaseerd op het meten van scope 1&2. Om de ambitieuze stap naar verduurzaming in de keten te zetten wordt de uitstoot in scope 3 ook in kaart gebracht. Dit gaan we doen door:

- ✓ Voor facilitaire diensten vragen wij de markt hun uitstoot inzichtelijk te maken om zo scope 3 van de af te nemen producten en dienstverlening in kaart te brengen.
- ✓ We vragen een groeimodel uit bij leveranciers waarin we toewerken naar verdere verduurzaming. Hierin wordt altijd naar reductievoorstellen gevraagd op het gebied van CO₂-uitstoot.
- ✓ We gaan onszelf auditen op scope 1&2.

Door het opstellen van een duurzaam MJOP worden duurzaamheidsmaatregelen aantoonbaar en meetbaar op het niveau van CO₂-uitstoot.

Smart Building wordt als middel ingezet om inzicht in CO₂-uitstoot en reductie daarvan in kaart te brengen en bij te sturen.

Vanuit de facilitaire diensten liggen er grote kansen om onze CO₂-uitstoot te beperken:

- ✓ Het horeca-concept wordt uitgelijnd op de duurzaamheidsambitie. Er wordt ambitieus ingezet op de eiwit-transitie en het voorkomen van voedselverspilling.
- ✓ Bij het aanbesteden van facilitaire contracten zetten we maximaal in op het beperken van CO₂-uitstoot.
- ✓ De toelevering van goederen en diensten is volledig emissievrij.
- ✓ We zetten in op energie- en waterbesparing.

KANSEN EN ACTIES

CIRCULARITEIT

De inzet van nieuwe grondstoffen en materialen wordt zoveel mogelijk beperkt om onze CO₂-uitstoot te reduceren en de waarde van grondstoffen te behouden. Dit doen we door:

- ✓ Bij de afweging voor aanschaf van nieuwe producten worden de bovenste 5 treden van de R-ladder gehanteerd (R0 tot R5).
- ✓ Voor de inrichting wordt zoveel mogelijk meubilair vanuit de bestaande panden ingezet.
- ✓ De volgende principes zijn leidend in de aanschaf en het ontwerp van producten:
 - We focussen op stap 2 vanuit [‘de Circulaire ontwerpprincipes’](#) van Rijkswaterstaat, namelijk; ‘Verleng de levensduur van bestaande objecten’.
 - We organiseren toekomstvastheid en hergebruikpotentie door aanpasbaarheid, losmaakbaarheid & modulariteit.
- ✓ We zorgen ervoor dat grondstoffen, onderdelen en producten zo lang mogelijk hun waarde behouden. Het [vlindermodel van de Ellen MacArthur Foundation](#) benadrukt dat in een circulaire economie een continu stroom van biologische en technische materialen bestaat. Aan de technische kant kunnen de treden van de R-ladder worden toegepast.
- ✓ Er wordt zoveel mogelijk ingezet op producten en materialen die zich al in de kringloop bevinden, dus op bestaande materialen. We zetten daarbij in op herinzet van producten en materialen en voorkomen daarmee thermische recycling.
- ✓ De aanwezigheid van toxische stoffen in het meubilair, zoals PFAS, moet worden uitgesloten om de gezondheid van bezoekers en medewerkers te waarborgen.
- ✓ De [‘Cradle to Cradle restricted substances list’](#) is leidend en wordt meegenomen in tenders.

PRODUCT SLIKKER GEBRUIKEN EN MAKEN	R1	REFUSE	Product overbodig maken door van 0% basis of in plaats daarvan materiaal onder product te kiezen.
	R2	RETHINK	Productgebruik verbeteren (voorbeeld: door producten te ontwerpen die onderhoudsproducten)
	R3	REDUCE	Product efficiënter maken door minder grondstoffen en materialen te gebruiken of in het gebruik ervan.
LEVENSDUUR VERLÉNGEN VAN PRODUCT EN ONDERDELEN	R4	RE-USE	Hergebruik van objecten, nog goed product te gebruiken door een andere gebruiker.
	R5	REPAIR	Reparatie en onderhoud van kapot product voor gebruik in zijn oorspronkelijke functie.
	R6	REFURBISH	Opleggen van modernere en/of nieuw product.
	R7	REMANUFACTURE	Onderdelen van afgedankt product gebruiken in nieuw product met dezelfde functie.
	R8	REPURPOSE	Afgedankt product of onderdelen daarvan gebruiken in nieuw product met andere functie.
NUTTIG TOEPASSEN VAN MATERIALEN	R9	RECYCLE	Materialen verzamelen van dezelfde (soortgelijke) of andere (andere) kwaliteit.
	R10	RECOVER	Verbranden van materialen met energiegeneratie.

Bron: ikwircirculairinkopen.nl

We maken afspraken met toeleveranciers over verpakkingsmateriaal. Waar mogelijk wordt verpakkingsmateriaal voorkomen. Indien dit niet mogelijk is worden materialen zo duurzaam mogelijk ingezet (statiegeld-pallets, kratten, vergroten van pakketten, verlichten van verpakkingsmateriaal)

KETENVERANTWOORDELIJKHEID

INCLUSIVITEIT & SROI

Omdat ketenverantwoordelijkheid begint bij keteninzicht brengen we de verborgen impact van onze producten en diensten in kaart. Om onze verantwoordelijkheid in de keten te nemen hanteren we de volgende uitgangspunten:

- ✓ We vragen onze leveranciers inzicht te geven in de productieketen van de te leveren producten/diensten.
- ✓ Inzicht in de keten staat altijd als onderwerp tijdens contractgesprekken op de agenda.
- ✓ Het verhaal achter een duurzaam contract wordt gedeeld met de partners en bezoekers van het Dordthuis, storytelling maakt dat men zich bewust is van de keuzes die gemaakt worden en er draagvlak voor is.
- ✓ De prijs van producten is meestal niet de echte prijs. Door ‘true pricing’ toe te passen worden verborgen kosten voor milieu, mens en dier ook meegerekend in de prijs. We krijgen inzicht in de keten door True Pricing toe te passen en risico analyses te maken voor hetgeen we inkopen.
- ✓ We hanteren de [Internationale Sociale Voorwaarden](#) om misstanden in de keten tegen te gaan, ten minste bij de 8 benoemde risicocategorieën.

Om te voorkomen dat we te maken hebben met misstanden in de keten proberen we de keten zo kort mogelijk te houden en kopen we zoveel mogelijk lokaal in, met ‘lokaal’ doelen we op bedrijven uit de Drechtsteden.

De samenwerking met leveranciers is een kans om verantwoordelijkheid te nemen in de keten. Vanuit een gezamenlijk R&D-budget kunnen we de verantwoordelijkheid in de keten samen nemen.

Door samen met alle facilitaire partners grondstofstromen in kaart te brengen zetten we door samenwerking in de keten afval als grondstof in. Door middel van deze coalities in de keten te faciliteren kan maximaal worden verduurzaamd.

Om de doelstelling ‘we hanteren minimaal 5% SROI’ te waarborgen:

- ✓ Zijn we bereid hier meerkosten voor te betalen met onderbouwing van een duurzame business case.
- ✓ De doelstelling om 5% SROI te hanteren is een gemiddelde, per inkooptraject wordt de maximale inzet bepaald op basis van een marktconsultatie.
- ✓ We zijn realistisch in de te verwachten kwaliteit bij de inzet van SROI.
- ✓ We richten SROI samen in met onze partners. We maken een zorgvuldige afweging voor de inzet van mensen die hulp nodig hebben.
- ✓ We nemen onze verantwoordelijkheid en zullen ruimte om deze verantwoordelijkheid te ontzien zoveel mogelijk wegnemen.
- ✓ Het uitgangspunt is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen elke dienstverlening in te zetten.

We willen de zelfredzaamheid van burgers verhogen. Dit doen we door:

- ✓ Het betrekken van de burgers bij diverse initiatieven in het Dordthuis.
- ✓ In samenwerking met de Sociale Dienst een groeipad te maken voor deze mensen en hen, waar mogelijk, faciliteren in een werkplek. Vluchtelingen zijn hiervan ook onderdeel. De doelstelling is dat we initiator zijn. Bij uitstroom borgen we de instroom. De borging daarvan vergt nauwe samenwerking met de Sociale Dienst.

Het Dordthuis is een toegankelijke en gezonde plek voor iedereen:

- ✓ We zien mogelijkheden om combinaties te maken met de tuin, sociale werkplaats en het aanbieden van groente boxen.
- ✓ We zetten in op het aanbod van gezonde en inclusieve voeding binnen het Dordthuis.

Om te borgen dat de benoemde kansen worden benut zullen we aan de voorkant goed moeten nadenken over de wijze waarop een samenwerking wordt aangegaan. Om inzicht te geven in het proces van duurzaam inkopen hanteren we het model van Copper 8 waarbij de 8 stappen worden doorlopen.

DUURZAAM INKOPEN

1. Waarom en wat?

Gedetailleerder uitgewerkt in het 'Ambitiedocument Dordthuis' maar hier beknopt:
Het gebouw is geheel duurzaam ontworpen. Naast de duurzaamheidsmaatregelen in de ontwerpfase en het casco heeft het Dordthuis ook in de realisatie- en gebruiksfase duurzaamheid als speerpunt.

2. Interne consequenties

Kennis m.b.t. duurzaamheid en duurzaam gedrag zijn belangrijke pijlers om duurzaamheid te borgen. We nemen mensen mee in het duurzaamheidsverhaal en leggen uit waarom we doen wat we doen om duurzaam gedrag te stimuleren.

4. Multidisciplinaire samenwerking

Betrek ketenpartijen om de kringloop te sluiten. Stem bijvoorbeeld af wie er verantwoordelijk is voor het oogsten van producten en materialen. Uitbesteden of zelf doen? Hoe kan de levensduur van producten verlengd worden?

3. Vraagstelling

Zet de duurzame ambities centraal, stel de vraag functioneel, vraag een groeimodel uit ondersteund met KPI's en maak gebruik van de kennis van de markt. Zij zijn de expert.

Bron: Copper 8

5. Aanbestedingsprocedure

Om de kennis en creativiteit van de markt optimaal te benutten is het raadzaam de aanbestedingsprocedure 'Concurrentiegericht dialoog' te volgen of op een andere wijze dialoog en verbinding te organiseren doormiddel van vragenrondes, presentaties, kennismakingen.

6. Meten en beoordelen

Bepaal vooraf wat het startpunt wordt vanwaar resultaten gemeten worden.

7. Borging

- ✓ Hanteren we een alternatief verdienmodel? (pay per use, lease, huur etc.)
- ✓ Wat is het proces rond retourwaarde bij einde contractduur en hoe wordt deze bepaald?

8. Contractmanagement

Maak vooraf een plan om mensen kennis te geven van duurzaam contractmanagement. Een partnership vergt andere competenties dan de traditionele opdrachtgever-leverancier relatie.